

OULUN YLIOPISTON KASVITIETEELLINEN PUUTARHA

Yleiset tehtävät III

KASVIHUONE ROMEO

Trooppinen osasto ja subtrooppisten kesäsateiden osasto

1. Astut trooppiseen sademetsään. Seisahda hetkeksi ja katsele ympärillesi.

a) Kuvaile näkemääsi.

b) Sulje hetkeksi silmäsi ja seiso ihan hiljaa. Miltä sademetsä tuntuu ja tuoksuu?

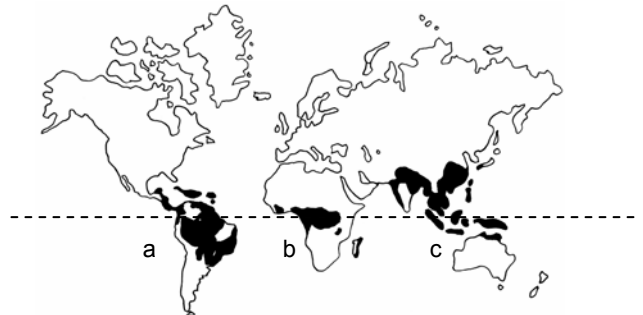
c) Minkälaiset äänet sopisivat mielestäsi tällaiseen metsään?

2. Trooppisia sademetsiä on kaikissa niissä maanosissa, jotka ulottuvat trooppiseen ilmastovyöhykkeeseen. Missä ovat suurimmat sademetsäalueet (a, b, c)? Nimeä karttaan piirretty leveyspiiri.

a) _____

b) _____

c) _____

3. Kierrä myötäpäivään. Seisahda lammikolle ja tarkastele vedessä ja veden äärellä kasvavia kasveja. Mikä vesikasveista on...

a) irtokelluja, joka pysyy pinnalla turpeiden lehtiruotien avulla? _____

b) kelluslehtinen, jonka lähisukulaisen voit löytää vaikka mökkirannasta? _____

c) ilmaversoinen ja tärkeä ravintokasvi? _____

d) rantakasvi, joka kasvattaa vanhetessaan huomiota herättävän juuriston? _____

Tappava kaunotar

Vesihyasintista on tullut suuri ongelma sen nopean kasvullisen lisääntymisen vuoksi. Tiheät veden pinnalla kelluvat kasvustot tukkivat laivareittejä ja kastelukanavia sekä vaikeuttavat vesivoimalaitosten toimintaa ja kalastusta. Vesihyasintilautat myös estävät auringonvalon pääsyn mataliinkin vesikerrokseen ja hidastavat veden hapettumista aiheuttaen ongelmia myös useille veden eliöille. Vesihyasintti tarjoaa kuitenkin oivan kasvupaikan kotilolle, joka on vaikean taudin, bilhartsioosin, aiheuttavan loismadon isäntälaji. Tehokkaita menetelmiä vesihyasintin torjuntaan kehitellään.

Vaikka vesihyasintti on luonnonvesissä usein vihattu, käytetään sitä kuitenkin koristekasvina vesialtaissa. Siitä voidaan myös valmistaa esimerkiksi koreja ja huonekaluja. Kasvia on kokeiltu biokaasun tuotannossa ja jätevesien puhdistamisessa lupaavin tuloksin.

4. Kasvihuone Romeon kokoelmahuoneista voit löytää lukuisia hyötykasveja. Monet kasvit leviävät viljelyn myötä myös alkuperäisten esiintymisalueidensa ulkopuolelle.

a) Täytä taulukko.

b) Kerää viimeiselle riville tiedot haluamastasi kasvihuoneen hyötykasvista.

KASVI	LEVINNEISYYSALUE (ks. nimilappu)	KÄYTTÖTARKOITUS TAI TUOTE	LEHTI
			
			
SOKERIRUOKO	TROOPPINEN KAAKKOIS-AASIA		
			
		MAUSTE	

c) Kerro toverillesi, mitä kasvipäisiä tuotteita olet käyttänyt tämän päivän aikana!

KASVIHUONE JULIA
Subtrooppisten talvisateiden osasto

5. a) Etsi osaston kasvien joukosta jotakin

terävää. _____

pyöreää. _____

karvaista. _____

rumaa. _____

kaunista. _____

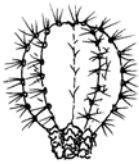
b) Piirrä osaston kaunein kasvi tai kasvinosa.

Sukkulentti- ja kserofyyttiosasto

6. Mehikasvit (sukkulentit) ja kuivakkokasvit (kserofyytit) ovat kotoisin aavikoilta ja puoliaavikoilta.

a) Tarkastele osaston kasveja ja pohdi, miten ne ovat sopeutuneet kuivuuteen.

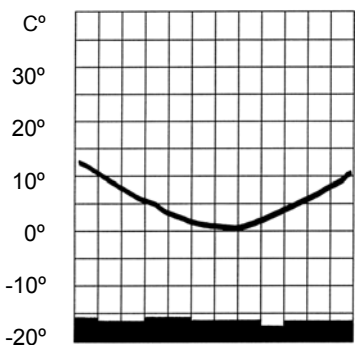
b) Kaktuskasvit on suuri ja monimuotoinen ryhmä. Kaktusten ulkonäkö vaihtelee, mutta yleensä niille on ominaista paksu mehivarsi ja piikit.

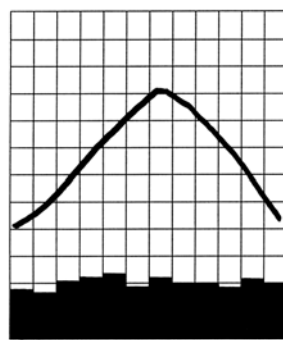
Mitä piikit oikeastaan ovat, ja mitä hyötyä niistä on kaktukselle?

Lauhkean ilmaston osasto

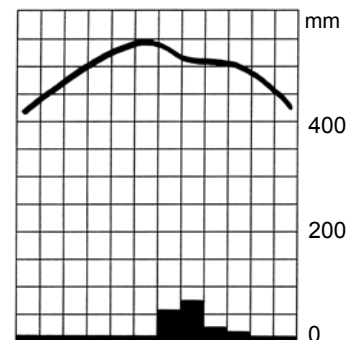
7. Lämpötila ja sademäärä ovat tärkeimmät kasvillisuuteen vaikuttavat tekijät. Lauhkean vyöhykkeen kasvillisuusvyöhykkeitä ovat mm. havumetsävyöhyke ja lehtimetsävyöhyke. Mikä ilmastodiagrammeista kuvaa lauhkean vyöhykkeen olosuhteita? _____

T H M H T K H E S L M J
 Punta Arenas, Chile

T H M H T K H E S L M J
 New York, Yhdysvallat

T H M H T K H E S L M J
 Khartoum, Sudan

Vastauksia

- 2a. Amazonas Etelä-Amerikassa
 2b. Päiväntasaajan Afrikka
 2c. Kaakkois-Aasia

Kuvan leveyspiiri on Päiväntasaaja

- 3a. vesihyasintti
 3b. allaslumme
 3c. riisi
 3d. amerikanmangrovepuu

6a. Ne varastoivat vettä varteen, juuriin tai lehtiin ja/tai suojaantuvat liialliselta haihtumiselta erilaisin rakentein (piikit, karvat ym.).

6b. Piikit ovat surkastuneita lehtiä.

- suojaavat kasvinsyöjiltä
- auttavat leviämisessä
- muodostavat kasvin ympärille kerroksen, jossa ilmavirtaukset heikkoja → haihtuvuus on vähäistä
- suojaavat pintaa porotukselta
- piikkeihin tiivistyy öisin kastetta

7. New York

4a.

KASVI	LEVINNEISYYSALUE (ks. nimilappu)	KÄYTTÖTARKOITUS TAI TUOTE	LEHTI
ANANAS	TROOPPINEN AMERIKKA	KUIDUT SÄILYKKEET 	
PUUVILLA	TROOPPINEN AMERIKKA	 ÖLJY VÄRIINEET REHU	
SOKERIRUOKO	TROOPPINEN KAAKKOIS-AASIA	SOKERI	
KAAKAOPUU	MAHDOLLISESTI TROOPPINEN AMERIKKA	 KAAKAOJAUHE KAAKAOVOI → LÄÄKE- TEOLLISUUS JA KOSMETIIKKA	
PIPPURI	ETELÄ-AASIA	MAUSTE	